

Utbildnings- och kulturdepartementet
103 33 Stockholm

2006-06-13

Dnr 50-2006:1918

Enligt uppdrag i regleringsbrev (U2005/9498/BIA) överlämnas härmed skriftlig dokumentation av de fyra nationella konferenser som Skolverket arrangerat för att informera om den nya lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67).

På Skolverkets vägnar

Lena Fischer
Avdelningschef

Annika Lage Vianna
Administrativ samordnare

2006-05-22

1 (3)

Redovisning av uppdrag till Statens skolverk att skriftligt dokumentera konferenserna "Trygghet, respekt och ansvar"

I denna dokumentation redovisas uppdraget till Statens skolverk att arrangera fyra nationella konferenser under våren 2006 för att informera om den nya lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (2006:67).

Sammanfattning

Under mars månad genomförde Skolverket tillsammans med Utbildnings- och kulturdepartementet fyra nationella konferenser för att informera om den nya lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever i skolan. Vid konferenserna belystes intentionerna som ligger till grund för lagen samt vilka krav som lagen kommer att ställa på verksamheterna. Även lagens samband med de mänskliga rättigheterna och de internationella konventionerna uppmärksammades. Konferenserna planerades i samverkan med elevorganisationerna och diskrimineringsombudsmännen och anordnades i Stockholm, Umeå, Göteborg och Malmö. Målgruppen var politiker och chefer på huvudmannanivå för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, grund- och gymnasieskola, kommunernas vuxenutbildning samt rektorer och ledning för verksamheterna. Vidare inbjöds berörda myndigheter inom sektorn. Intresset för konferenserna var stort även om inbjudan gick ut sent, i avvaktan på riksdagsbeslut om den nya lagen.

Totalt deltog ca 830 personer varav flertalet var rektorer. Förvaltnings- och utbildningschefer, politiker i barn- och utbildningsnämnder, lärare, kuratorer och specialpedagoger var också väl representerade på konferenserna. Förutom storstäderna var 165 kommuner representerade på konferenserna.

Det material som tagits fram inför konferensen har efterfrågats i stor omfattning. Broschyren Trygghet, respekt och ansvar (en sammanfattning av regeringens proposition 2005/06:38) har skickats ut i 64 000 exemplar. Därutöver har 4000 faktablad och 2000 exemplar av lagtexten distribuerats. Även material på engelska har tryckts upp. Material och affischer har skickats ut i 20 500 exemplar till skolorna.

På samtliga konferenser redogjorde Gunilla Zackari, ämnesråd på Utbildnings- och kulturdepartementet, för internationella överenskommelser om mänskliga rättigheter som syftar till likabehandling och skydd mot diskriminering. Hon informerade också om den värdegrund som Förenta nationernas konventioner om mänskliga rättigheter grundas på och som gäller för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, grund- och gymnasieskola samt kommunernas vuxenutbildning. Innehållet i lagen presenterades av Ingegärd Hilborn, chefsjurist på Skolverket och Gunilla Zackari. Ingegärd Hilborn redogjorde också för de skyldigheter och krav som ställs på huvudmän, ledning och personal för att främja likabehandling. Vid varje konferens deltog en av de fyra diskrimineringsombudsmännen och olika representanter från elevorganisationerna. Alla konferenserna avslutades med en frågepanel där deltagarna fick ställa frågor.

Stockholm

Den första konferensen ägde rum den 8 mars på Norra Latin i Stockholm. Ca 210 rektorer, lärare, kuratorer, skolpolitiker och chefer lyssnade på skolminister Ibrahim Baylan som berättade om bakgrunden och motiven till lagen.

Seher Yilmaz, ordförande i Elevorganisationen och Sara Haraldson från Sveriges elevråd- SVEA välkomnade den nya lagen utifrån ett elevperspektiv och informerade om situationen för elever i skolan. Lena Hammarberg, Skolverket, gav därefter en bakgrundsbild till varför lagen behövs, utgående från Skolverkets och andra studier om mobbning och annan kränkande behandling i skolan. Carin Holtz, Skolverket, redovisade förslag till arbetsfördelning mellan myndigheten och Barn- och elevombudet samt hur Skolverkets övriga verksamhet berörs av den nya lagen. Katri Linna, Ombudsman mot etnisk diskriminering (DO), informerade om ombudsmännens arbete mot diskriminering och deras tillsyn över den nya lagen.

Umeå

Skolverkets generaldirektör Per Thullberg hälsade 120 deltagare välkomna till konferensen den 15 mars på Folkets Hus i Umeå. Därefter gav statssekreterare Agneta Karlssons sin syn på varför lagen behövs. Elevorganisationerna representerades av Karin Carlsson, Elevorganisationen, och Oscar Engedahl, SVEA.

Claes Borgström, Jämställdhetsombudsmannen (JämO), fick representera ombudsmännen i Umeå och klargjorde för JämOs och de andra ombudsmännens arbete och tillsyn över den nya lagen.

Göteborg

Den 21 mars samlades 239 deltagare på Radisson SAS Scandinavia Hotel i Göteborg. Här inledde statssekreterare Johnny Nilsson med att ge sin syn på betydelsen av den nya lagen. Eva Thalén, Elevorganisationen, berättade om lagen ur ett elevperspektiv. I Göteborg var det Lars Löw, Handikappombudsmannen (HO), som

representerade ombudsmännen och informerade om arbetet för att motverka diskriminering och han gav också en beskrivning av lagens innebörd.

Malmö

Den sista konferensen ägde rum i Malmö den 27 mars på Hilton Malmö City med 260 deltagare där Barn- och elevombudet Lars Arrhenius, inledde konferensen. I Malmö var det Hans Ytterberg, Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning (HomO), som var representant för ombudsmännen. Lena Hallengren, förskole- och ungdomsminister och minister för vuxnas lärande, berättade om vikten av den nya lagen. Elevorganisationerna representerades i Malmö av Karin Carlsson (Elevorganisationen).

Några avslutande reflektioner

Konferenserna syftade till att informera huvudmän som omfattas av lagen om dess innebörd och de bakomliggande motiven. Mot bakgrund av det stora intresse som visats för konferenserna, de frågor som behandlats vid konferenserna och den stora efterfrågan på material som funnits, kan konstateras att de genomförda informationsinsatserna varit efterfrågade och mottagits positivt.

Ambitionen att snabbt kunna erbjuda information i anslutning till riksdagsbeslutet fungerade väl utifrån den förberedande information som lämnades om propositionen, samt med hjälp av föravisering till huvudmännen om de planerade konferenserna. Samarbetet mellan Skolverket och departementet baserade sig på en tydlig fördelning av ansvar och uppgifter och utföll väl. Programmet justerades efter hand, utifrån de behov som uppfattades. Ett väsentligt inslag under konferenserna var att ge plats för frågor från publiken. Ombudsmännens deltagande gav tyngd åt konferensen genom deras förtrogenhet med liknande lagstiftning från andra samhällsområden. Slutligen måste framhållas att elevorganisationernas medverkan var av stor betydelse.